

Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet

Den 17 oktober överlämnades Entreprenörskapskommittén, den så kallade Entreprenörskapsutredningen – ”Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet”, till näringsminister Mikael Damberg. Regeringen tillsatte utredningen 2015 med uppdrag att identifiera hinder och möjligheter, samt lämna förslag på åtgärder, för att förbättra och utveckla innovations- och entreprenörskapsklimatet i Sverige.

Pontus Braunerhjelm, forskningsledare på Entreprenörskapsforum, har varit regeringens särskilda utredare och Tillväxtverket har suttit med i en expertgrupp.

Utredningens uppgift har bland annat varit att se över:

- Centrala ramvillkor för entreprenörskap, innovation och omställningsförmåga
- Hinder för rörlighet mellan olika sektorer och anställningsformer
- Lösningar på samhällsutmaningar genom innovation och entreprenörskap

Utredningen fokuserar på fyra områden:

1. Företagsrekonstruktion och möjligheter till en andra chans
2. Förmåga att möta samhällsutmaningar
3. Samordning och effektivisering av det innovations- och företagsfrämjande systemet samt ramvillkorens påverkan på entreprenörskap, innovation och omställningsförmåga
4. Rörlighet, ökad samverkan samt ökat nyttiggörande av forskningsresultat

Förslagen

Kommittén har lagt fram många förslag inom alla dessa fyra områden.

1. Företagsrekonstruktion och möjligheter till en andra chans

Antalet rekonstruktioner är lågt i förhållande till antalet konkurser (år 2014 – 7000 konkurser/200 rekonstruktioner). Företagare som misslyckas med ett affärsprojekt har ofta skaffat sig värdefulla erfarenheter som kan vara användbara om de får möjlighet att starta på nytt. Möjligheterna till en andra chans har stor betydelse för potentiella företagare

Förslag

- Öka företagets kunskap och möjligheter genom sina myndigheter och via verksamt.se
- Minska kostnaderna i samband med rekonstruktion, ökade förutsättningar för en lyckad rekonstruktion, öka borgenärernas förtroende

2. Förmåga att möta samhällsutmaningar

Sverige liksom övriga världen står inför en rad globala utmaningar: urbanisering och integration; klimat – miljö – energi; hälsa – vård och omsorg. Det finns behov av strategiska satsningar, nationella prioriteringar och koordinering av samverkansaktiviteter. Detta leder till möjligheter för entreprenörer att utveckla innovationer som kan bidra till lösningar på nationella och internationella utmaningar. Utgå från de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030

Förslag

- Tydliga nationella prioriteringar för att samla resurser kopplade till ovan identifierade utmaningar
- Internationella samarbeten som stärker utvalda prioriteringar
- Öka den reguljära upphandlingen som sker via funktionsupphandling med koppling till samhällsutmaningar
- Innovationstävlingar och crowd-sourcing

3. Samordning och effektivisering av det innovations- och företagsfrämjande systemet samt ramvillkorens påverkan på entreprenörskap, innovation och omställningsförmåga

Främjandesystemet består av ett stort antal aktörer och insatser på internationell, nationell, regional och loka nivå. Omfattningen på statens investeringar varierar beroende på hur man definierar främjandesystemet: allt ifrån 6,5 miljarder vid en konservativ bedömning till 100 miljarder när alla former av stöd inkluderas. Dagens effektutvärderingar är otillräckliga – egna utvärderingar, samhällsekonomiska effekter är ej inkluderade, en mångfald av insatser försvårar uppföljning, och ofta svaga målformuleringar. En utgångspunkt i insatserna bör om möjligt vara de globala utmaningarna (migration, klimat/miljö, hälsa/vård).

Förslag

- Tydligare ansvarsfördelning mellan nationella och regionala aktörer. Fördelning av medel ska styras utifrån regionernas behov och utfall av olika insatser
- Bättre beslutsunderlag för framtida insatser/modeller för att mäta samhällsekonomiska effekter
- Effektiv utformning av informationsinsatser – fortsatt utveckla verksamt.se
- Organisera främjandet utifrån tre kategorier – nystart, tillväxt, tillämpad FoU. Fokus på tidiga skeden.
- Ansvaret för samordning av främjandeinsatser bör ligga hos ett fåtal aktörer med Näringsdepartementet som sammanhållande.

4. Rörlighet, ökad samverkan samt ökat nyttiggörande av forskningsresultat

Kunskapsuppbyggnad är nödvändigt för ett framgångsrikt entreprenörskap och avancerade innovationer. Brist på kompetens är ett stort tillväxthinder. Kompetens lockar till sig starka FoU-miljöer vilket kan vara en signaleffekt till andra företag och en förutsättning för att attrahera utländska företags forskningsinvesteringar. Sverige har under många år varit en ledande forskningsnation när det gäller satsningar på FoU. Alla forskningsresultat är dock inte användbara i näringslivet. Länken mellan akademi och näringsliv bör stärkas. Sju av tio personer i åldrarna

18-30 år kan tänka sig att bli företagare men andelen har minskat något sedan 2012.

Förslag

- Förstärkta insatser för ökad kompetens inom matematik och digitalisering.
- Utvidgat uppdrag till lärosätena om kontinuerlig vidareutbildning av högskoleutbildade.
- Öppna lärosätenas innovationsrådgivning i tidiga skeden för flera (fristående entreprenörer).
- Campusbaserade mötesplatser för samverkan.

Hur berörs Tillväxtverket?

Tillväxtverkets verksamhet berörs i olika omfattning, ibland är vi direkt omnämnda, till exempel pekas verksamt.se ut på ett par ställen. Denna plattform kan exempelvis nyttjas för spridning av information till företag avseende möjligheter till företagsrekonstruktion.

Utredningen presenterades för ledningsgruppen 19 oktober och ledningen önskade bland annat en fördjupning av förslagen om hur främjandesystemet kan organiseras bättre. Ledningen vill också titta närmare på trenden att förskjuta ansvaret i olika frågor från nationell till regional nivå.

Av Helena Nyberg Brehnfors Entreprenörskapsenheten samt Sara Winnfors och Christina Nyström Analysenheten

Läs gärna även:

[Helena Nyberg Brehnfors blogginlägg Vad är en entreprenör](#)
[Entreprenörskapskommitténs betänkande - Presentation av utredningen i ppt](#)
[Utredningen: Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet \(SOU 2016:72\) av Pontus Braunerhjelm](#)

